

Carp*

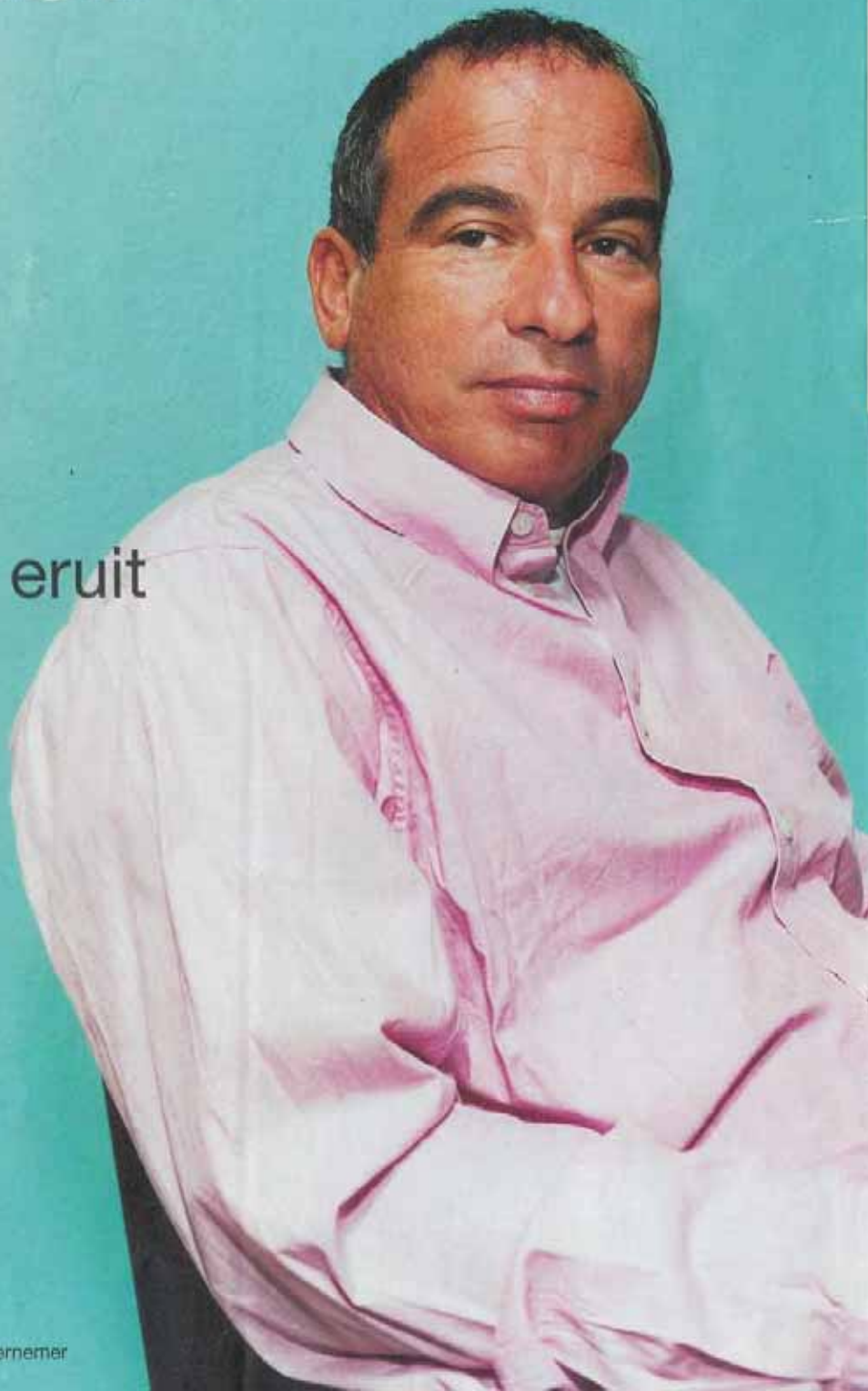
[*] baanbrekend magazine

16 / 10 / 2001 142

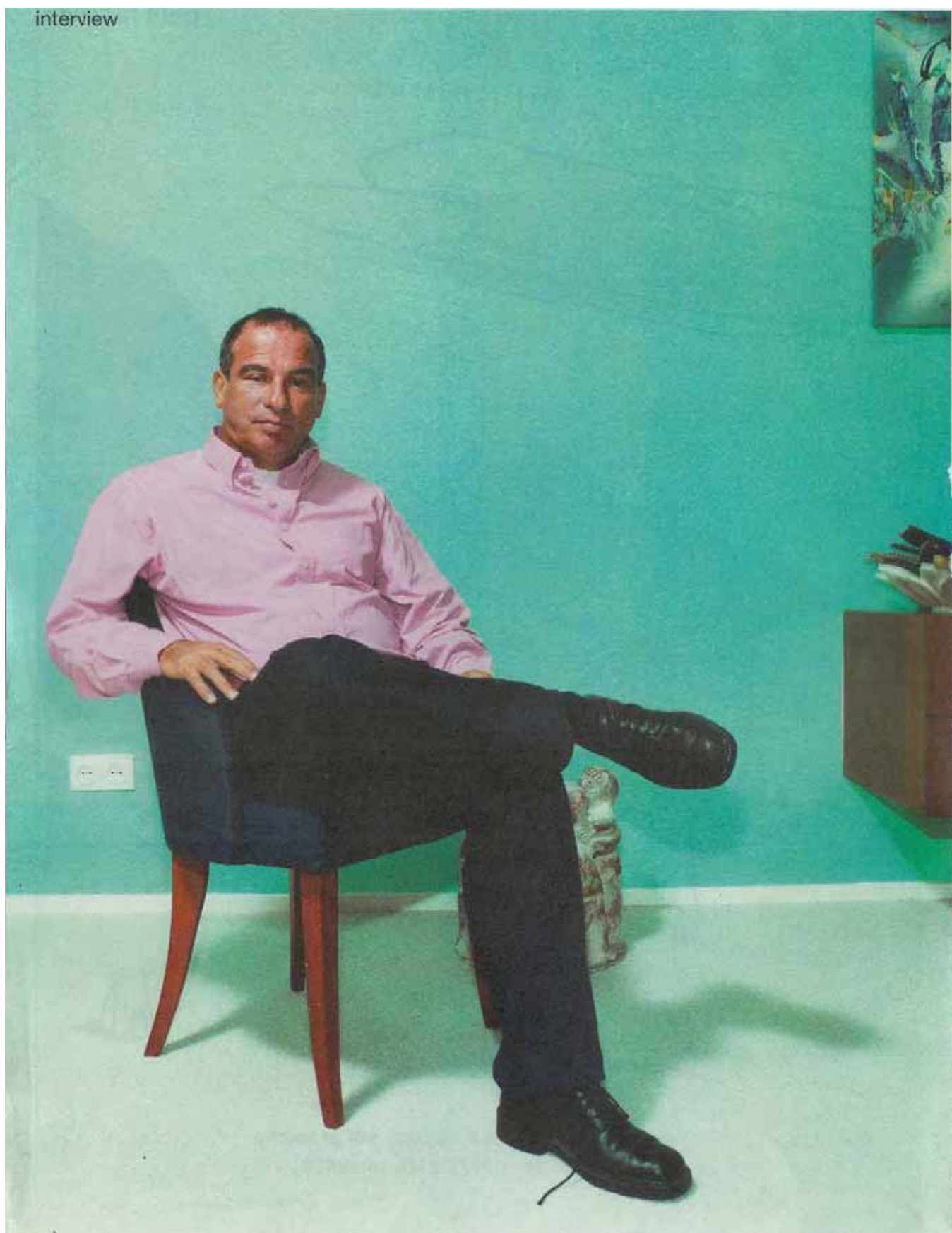
stekker eruit

maurice de hond ex-internetondernemer

interview

[tekst michiel haighon fotografie mond bouhakour]

'ik heb nooit bewust een bedrijf opgezet'

Hoe is het met Maurice de Hond na de val van Newconomy? Beter dan menigeeen denkt, zegt hijzelf. 'Ik zit niet gefrustreerd op de bank. Ondernemen betekent het risico lopen dat het project mislukt. Dat is in dit geval gebeurd.' De Hond over de schuldvraag, de oorzaak en de toekomst.

Beleggers, banken en investeerders hebben bijna tweehonderd miljoen gulden in Newconomy gestoken. Hoeveel is daarvan nog over?

Het bedrag is vrijwel volledig verdampt. De kans dat daarvan nog een aanzienlijk deel wordt terugverdiend, is bijzonder klein.

*Durft u nog over straat?
Waarom niet?*

Mischien zijn er beleggers die zich door u belazerd voelen. Een jaar nadat ze geld in uw bedrijf staken, is er vrijwel niets meer over van Newconomy.

Als ik tot nu toe vier vervelende reacties per e-mail heb gekregen van boze beleggers, is dat veel. U mocht één ding niet vergeten, het aandeel Newconomy stond op een gegeven moment boven de twintig euro, dus ver boven de introductieprijs van 10,50 euro. Beleggers hebben tot vijf maanden ná de beursgang kans gehad de aandelen met winst te verkopen. Wij zijn dus, in tegenstelling tot Worldonline, niet direct na de introductie onderuit gegaan. Ik ben beleggers tegengekomen die veel geld hebben verloren, maar ook zo eerlijk waren te zeggen: 'Ik had eerder moeten verkopen.'

Maar geen belegger kon bevroeden dat Newconomy in zo'n chaos zou uitmonden.

Newconomy is tijdens mijn schorsing op een totale soap uitgedraaid. Het was puur volksvermaak. Nooit eerder in de Nederlandse bedrijfs geschiedenis is het voorgekomen dat een bestuurder die zich tegen zijn schorsing verzette, weer op zijn plek terugkwam. De schorsing en met name alle daaruit voortvloeiende consequenties, heeft veel schade aangericht, onherstelbare schade. Begrijp me goed, ik probeer de verantwoordelijkheid niet van me af te schuiven. Ik was als ceo eindverantwoordelijk voor een belangrijk deel van de ontstane situatie, daar loop ik niet voor weg. Maar ik ben ervan overtuigd dat ik onder normale omstandigheden, dus als de schorsing niet had plaatsgevonden, in staat was geweest een oplossing te vinden voor de moeilijke periode waarin Newconomy op dat moment verkeerde.

Zes weken na uw schorsing keerde u weer terug op uw plek. Om na vijf maanden weer op te stappen met het argument dat uw rol was uitgespeeld. Had u dat niet van tevoren kunnen bedenken?

Ik moest wel terug. Ik heb mijn schorsing aangevochten. Het is dan een beetje raar om op het moment dát je terugkunt, dat niet te doen. Wat ik aantrof, was erger dan ik had kunnen bedenken. Ik vergelijk het wel eens met Koeweit nadat de Irakezen waren weggetrokken: alles was kapot. Ik had nog wel enige hoop. We leefden in maart en er was een kans dat de markt-

situatie nog zou verbeteren. Dat gebeurde dus niet. Wel kon ik gelukkig oplossingen vinden voor de meest actuele problemen. Toen bleek dat de markt daarna nóg verder verslechterde en mijn meerwaarde voor het bedrijf uiterst beperkt werd, heb ik in augustus in goed overleg met de nieuwe raad van commissarissen besloten dat ik de consequenties voor de mislukking die Newconomy was geworden, moest dragen.

Het was inmiddels zo'n mislukking geworden, dat ik niet kon zeggen: ik blijf vrolijk zitten. Ik legde daarmee verantwoording af naar de buitenwereld. Zonder daarbij overigens een klote gevoel te hebben. Als je iets onderneemt, kan het mislukken en daarmee moet je ook om kunnen gaan. Zo simpel is dat.

Bekijkt u de val van uw bedrijf werkelijk zo laconiek? De consequenties voor uw persoon kunnen vrij groot zijn. Neem alleen al uw reputatie als ondernemer, die lijkt me toch ernstig aangetast.

Ongetwijfeld. Maar het zij zo. In 1986 heb ik een verkiezingsuitslag voorspeld die helemaal niet uitkwam. Toen was mijn reputatie als marktonderzoeker aangetast. Ik ben niet stil in een hoekje gaan zitten, maar ben gewoon doorgedaan en bij volgende verkiezingen heb ik weer een juiste uitslag voorspeld. Als ik wakker zou liggen van mijn reputatie, had ik niet met Newconomy hoeven beginnen. Nogmaals, als je iets onderneemt, weet je dat het risico bestaat dat het mislukt. In het geval van Newconomy is dat gebeurd. Ik weet dat ik keihard mijn best heb gedaan. En dat bij de beursgang van Newconomy het bedrijfsplan door beleggers, bankiers, analisten, commissarissen, aandeelhouders en bestuurders, als goed en haalbaar is bestempeld.

Lijdt u aan schuldgevoel?

Nee. Ik ben niet een of andere zot geweest die iets volstrekt krankzinnigs heeft ondernomen. Het klinkt misschien een beetje vreemd, maar ik ben opgelucht dat Newconomy niet het enige internetbedrijf is dat is omgevallen. Dat was pas echt triest geweest, als Newconomy als enige slecht had gepresteerd. Het feit dat de hele internetsector op zijn gat ligt omdat de markt tegen zit, maakt het verhaal van Newconomy verklaarbaar. Op het menselijke vlak valt mij niets te verwijten. Ik heb niet in het geheim aandelen verkocht, heb niet zitten rommelen.

Ik voel mij wel rot tegenover de mensen die ik persoonlijk ken die aandelen hebben gekocht en verloren. Mensen die vijfduizend gulden, zuur verdiend geld, zijn kwijtgeraakt. Dat vind ik erg lullig voor ze. Die hebben in Newconomy geïnvesteerd omdat ik er zat, omdat ze in mij geloofden. Overigens niet omdat ik ze persoonlijk heb gestimuleerd, dat heb ik heel bewust bij niemand gedaan.

Heeft u fouten gemaakt?

Met de kennis van vandaag de dag wel. Maar dat is natuurlijk eenvoudig. Ik had gedacht dat de bedrijven waarin Newconomy investeerde, langer de tijd zouden krijgen om te groeien. Dat ze net zoals in de VS gedurende de jaren 1996 en 1997, puur op basis van verwachtingen enkele jaren de tijd zouden krijgen om geld op te halen en te groeien. Newconomy wilde - à la de ontwikkelingen in de VS - posities innemen bij die bedrijven waarvan wij dachten dat ze de meeste kans maakten om over twee jaar winstgevend te zijn. Dat is de premisse geweest van ons bedrijf. Het is misschien mijn fout geweest dat ik niet eerder heb ingezien, dat toen de internetmarkt in de VS instortte, de rest van de wereld direct mee naar beneden werd getrokken. De daling in Nederland liep parallel aan die in de VS, terwijl de stijging hier pas veel later op gang is gekomen. Eigenlijk hebben we hier in Nederland amper geprofiteerd van de internetboom. En dat vind ik om heel veel redenen heel triest.

Heeft Newconomy niet gewoon geïnvesteerd in de verkeerde bedrijven?

In het licht van vandaag is dat inderdaad voor een groot deel van de bedrijven het geval. In het licht van toen waren het verstandige investeringen. In de markt ten tijde van de beursgang heerste het gevoel dat je in Nederland snel je posities moest innemen. Het gevaar bestond dat iemand anders er met de buit vandoor zou gaan of dat de bedrijven alleen maar duurder zouden worden. Met terugwerkende kracht kun je stellen dat we te overhaast belangen in bedrijven hebben genomen. Bedrijven die het netwerk naderhand weinig toegevoegde waarde konden bieden.

Heeft u zelf veel geld verloren aan de val van Newconomy?

Ik bezit 3,3 miljoen aandelen Newconomy en ben daarmee grootaandeelhouder (twaalf procent, MH). Een aandeel is nu een stuk minder waard dan de twintig euro van een jaar geleden, de koers schommelt op dit moment rond de 0,30 euro. In dat eerste jaar mocht ik ze niet verkopen. En al had het wél gemogen, dan had ik het toch niet gedaan. Als ik binnen een jaar na de start van Newconomy mijn aandelen had verkocht, dan had ik daarmee mijzelf en mijn bedrijf volstrekt ongeloofwaardig gemaakt.

Het enige wat u aan de twee tropenjaren bij Newconomy heeft overgehouden, zijn 3,3 miljoen waardeloze aandelen?
Ik kreeg als ceo een maandelijks bezoldiging van 20.000 gulden.

Zozo.

e.com

En op dit moment zijn die aandelen dus circa twee miljoen gulden waard, maar dat schommelt nogal per dag en ik zal vooralsnog toch niet verkopen.

Waarom niet?

Omdat mijn gedrag op dat punt door een vergrootglas bekeken wordt en ik niet het risico wil lopen dat mijn gedrag verkeerd wordt uitgelegd. Ik zal meemaken wat de andere aandeelhouders ook mee zullen maken, ten goede of ten kwade.

Voelt u nog enige betrokkenheid bij het bedrijf?

Ik ben als grootaandeelhouder natuurlijk geïnteresseerd in wat er in het bedrijf gaande is. En ik dien het bedrijf van advies om de huidige problemen het hoofd te bieden. Maar mijn rol daarbij is vrij klein. Als je ergens weg bent, moet je oppassen je opvolging niet voor de voeten lopen.

Lijdt u emotioneel onder de val van Newconomy?

Het gaat stukken beter met mij dan menigeen denkt.

U bent de klap inmiddels te boven?

De ondergang van Newconomy is vrij geleidelijk verlopen. Dus in die zin is er geen sprake van één klap. Maar mijn schorsing als bestuurder van Newconomy begin dit jaar was voor mij persoonlijk natuurlijk een vrij heftige gebeurtenis. Ik zag hoe mijn bedrijf door een uiterst onverstandige actie van de commissarissen in de vernieling werd geholpen. Ik ben op dat moment niet bibberend in een hoekje gekropen om een potje te gaan huilen. Zo zit ik niet in elkaar. Dus ondanks dat ik vond dat er een stompzinige beslissing was genomen, ben ik direct naar oplossingen gaan zoeken.

U wist wat er moest gebeuren?

Ik wist in ieder geval wat er zou gaan gebeuren. Op het moment dat ik werd geschorst, wist ik onmiddellijk (De Hond slaat zijn handen plotseling hard op elkaar, MH) welke gevolgen dit voor Newconomy zou hebben. Ik heb drie dagen na mijn schorsing een docu-

Waar was dat goed voor?

Het zag er aanvankelijk naar uit dat de aandeelhouders van Newconomy drie tot vier weken ná mijn schorsing zouden stemmen of die schorsing terecht was of niet. Ik wilde dit document tijdens deze aandeelhoudersvergadering, die uiteindelijk nooit heeft plaatsgevonden, overhandigen. Om aan de aandeelhouders te laten zien: jongens, dit waren de consequenties waar ik bang voor was. Kijk, het is ook allemaal zo gebeurd. Met dit document wilde ik voorkomen dat de aandeelhouders zouden zeggen: 'Ja, makkelijk praten nu.' Ik heb precies aangeven wat er stond te gebeuren.

Wat was de kern van dat epistel?

Dat er niets van Newconomy over zou blijven en dat de koers naar het nulpunt zou dalen.

Waar vult u tegenwoordig uw dagen mee?

Ik rust uit, laat alles even op mij af komen. Ik heb vijfendertig jaar hard gewerkt, mag ik even afstand nemen? Ik lees veel en ben bezig met het vervolg op mijn boek uit 1995, *Dankzij de snelheid van het licht*. Verder zie ik wel wat de toekomst brengt. Ik heb niet de drang om nu direct weer aan de slag te gaan met iets groots. Maar de rust is per definitie tijdelijk, dit houd ik niet vol tot mijn pensioen. Ik zit overigens niet de hele dag op de bank. Ik word hier en daar gevraagd om advies te geven, een praatje te houden of een rapport te schrijven. Maar daar vul ik gelukkig geen werkweek van negen tot vijf mee.

Ziet u zichzelf nog een bedrijf beginnen? Er wordt van u

gezegd dat u meer 'ideeënman' dan ondernemer bent.

Dat is gewoon niet waar. Ik kan een hele rij activiteiten opnoemen waarbij ik betrokken ben geweest, die goed zijn gegaan. Maar dat deed ik en doe ik altijd in teamverband, daarin functioneer ik het best. De definitie van ondernemer is goed van toepassing op mijn persoon. Een ondernemer is iemand die kansen ziet en daarop inspringt. Als er één iemand is die dát de laatste dertig jaar heeft gedaan, ben ik dat wel. En ja, soms slaag je, de andere keer misluk je. Ik ben in 1980 bij Interview gekomen als mededirecteur. Toen ik in 1986 wegging, was het bedrijf van zeven miljoen omzet naar vierentwintig miljoen gestegen. Iedereen die daar destijds bij betrokken was, zal bevestigen dat mijn effect op het rendement van Interview groot was.

Kortom, een nieuw bedrijf is niet uitgesloten?

Een nieuw bedrijf is niet mijn ambitie. En dat is het ook nooit geweest. Ik heb nooit bewust een bedrijf opgezet. Nee, er was altijd een bepaalde activiteit die ik deed, waaromheen dan later een bedrijf ontstond. Voor mij staat wel vast dat ik in de toekomst iets kleinschaligs wil doen. Kleinschaliger dan Newconomy waar op het hoogtepunt twintig man werkten. En misschien treed ik wel bij een bedrijf in dienst. Alles staat nog open. Ik heb wel wat dingetjes lopen, maar ik wil en kan ze in alle rust naast elkaar zetten om dan vervolgens een keuze te maken.

Wordt het weer iets met internet of heeft u daar inmiddels schoon genoeg van?

Het ligt heel erg voor de hand dat ik weer wat met internet ga doen, alles wordt immers internet. Direct of indirect. Bovendien bevinden mijn kwaliteiten, *know-how* en netwerk zich toch op dat terrein.

Tot slot: hoeveel zetels voor Leefbaar Nederland met Pim Fortuyn als lijsttrekker?

Tussen de tien en twintig zetels, althans als Fortuyn de lijsttrekker wordt. Hij zal sowieso de smaakmaker worden van de aanstaande verkiezingen. Ik had zijn boek *Droomkabinet* gelezen nog voordat hij bekendmaakte de politiek in te willen. Ik heb hem toen spontaan een mailtje gestuurd, omdat ik het voor 95 procent eens was met zijn standpunten. Die verschillen trouwens nogal van de beeldvorming die om hem heen is ontstaan. Hij is minder rechts dan wel wordt beweerd. En als dat in de campagne goed overkomt, dan zou hij wel eens de grote verrassing van de verkiezingen kunnen worden.

Heeft u soms politieke ambities?

Absoluut niet, het lijkt me voor een resultaatgericht persoon als ik een uitermate frustrerende bezigheid.

